

[Poul Dam.]

jo spiller en så stor rolle i mange af disse lande, vil utvivlsomt nok kunne lægge et ikke ringe pres på for at sikre egentlig ensartethed i selskabsbeskatningen.

Det vigtigste er imidlertid hele samordningen af den økonomiske politik. Jeg har bemærket, at kapitlet om den økonomiske politik i rapporten slutter med det fromme håb, at det økonomisk-politiske samarbejde, der endnu kun er i støbeskeen, vil blive påvirket i fremtiden af de synspunkter, der findes i de nye medlemslande i EEC. Det er et fromt og smukt håb, og vi kan da altid, hvis det værste skulle ske, at vi kom i fællesmarkedet, håbe, at det ikke vil vise sig helt urimeligt.

Men man har lov at sige, at vi i det, der hidtil er sket, har kunnet konstatere nogle ganske klare tendenser. Der er således tendenser med hensyn til konjunkturpolitikken; det er meningen, at der skal være fælles foranstaltninger på dette område, og det er for så vidt smukt og nydeligt, men det vil altså også sige, at de selvstændige muligheder for at føre konjunkturpolitik faktisk vil ophøre. Hvad har man da foretaget sig hidtil? Man har vedtaget en række rekommandationer, der hænger sammen med en bestemt højkonjunktursituation. Man har i 1964 givet stabilisering af pris- og omkostningsniveauet absolut prioritet. I 1965 har man talt om, at forhøjelsen af pengeindkomsterne skulle holdes inden for rammerne af produktivitetstigningen. I 1966 har man udtalt sig mindre entydigt om dette emne under indtryk af konjunkturaufsvækkelsen i Tyskland, og det er naturligvis et åbent spørgsmål, om man fremover vil lægge mest vægt på priserne eller på den økonomiske vækst.

Men hvad vil der egentlig ske i en regulær konjunkturedgang? Vi har længe levet i en højkonjunktur med en vis afmatning, og konjunkturedgang har kun været et spørgsmål; men kommer der en konjunkturedgang — og det er vel ikke helt umuligt — hvordan vil mulighederne så være for en politik, der stimulerer efterspørgslen, således som det vil være nødvendigt? Kan den føres for landene under ét med tilstrækkelig effektivitet? Det tvivler jeg meget stærkt på. Jeg tror, den skal føres for de enkelte

lande, og jeg tror, at det også for større områder vil være af værdi, at der kan sættes en koncentreret konjunkturpolitisk indsats ind i et enkelt land efter hele det mønster, som blev skabt af teoretikerne i trediverne, og som dengang i begrænset udstrækning blev anvendt, men som bør kunne anvendes i en ny situation. Jeg tror imidlertid, det vil være vanskeligt at gøre det efter det mønster, som her lægges op.

Fra rapportens kapitel om økonomisk politik vil jeg til slut kort understrege et par punkter fra sammenfatningen. Det siges — og her er rapporten altså enig med mig — at spillerummet for den økonomiske politik i deltagerlandene vil blive indsnævret. Det siges, at det er Fællesskabets opfattelse, at finanspolitikken skal være hovedinstrumentet i den økonomiske politik, og det har den jo også været i betydelig udstrækning herhjemme. Her er for så vidt ikke andet at sige, end at det er vi altså nødt til at fortsætte med. Derimod vil det blive væsentlig vanskeligere at anvende kreditpolitikken, end det har været hidtil, og ganske særlig rentepolitikken. Vi får altså mindre muligheder for at vælge politik selv.

Der er endelig en betydelig interesse for indkomstpolicikken inden for Fællesskaberne, og man har f. eks. i december 1966 i de henstillinger, man har givet for 1967, sagt, at der skulle udvises særlig opmærksomhed over for lønudviklingen i de lande, hvor lønningerne er vokset relativt stærkere end andre indkomster. Sagt med andre ord: det skal være et erklæret mål for Fællesskaberne at holde lønninger og andre indkomster i det nuværende forhold til hinanden. Det synes jeg er en målsætning, som det må interessere lønmodtagere også her i landet ganske særligt at stifte bekendtskab med. Den formulering, at lønstigninger er særlig farlige for den økonomiske udvikling, kender vi jo i hvert fald til overflod i den danske politiske debat, og som regel anvendes den til skade for lønmodtagerne.

Det er smukt at tale om den europæiske tanke, og hvis man har et nogenlunde positivt forhold til visse dele af europæisk kultur, hvortil også de østeuropæiske landes kultur hører, kan man være glad for alt det gode, der siges på dette område. Men det europæiske ideal, der opstilles, skulle gerne